

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XCI. — Izdan in razposlan dné 31. decembra 1895.

Vsebina: (Št. 197.—198.) 197. Zakon o stvariteljski (avtorski) pravici na délih slovstva, umetnosti in fotografije.
— 198. Ukaz v izvršilo zakona z dné 26. decembra 1895 l. o stvariteljski pravici na delih slovstva, umetnosti in fotografije.

197.

Zakon z dné 26. decembra 1895. l. o stvariteljski (avtorski) pravici na délih slovstva, umetnosti in fotografije.

S pritrdilom obéh zbornic državnega zbora
ukazujem takó:

I. Poglavje.

Splošna določila.

§. 1.

V varstvu tega zakona so dela slovstva, umetnosti in fotografije, katera so izšla v tozemstvu (domaćih deželah); dalje dela, katerih stvaritelji so avstrijski državljani, naj si je njih delo izšlo v tozemstvu ali inozemstvu ali pa naj si celó ni izšlo.

§. 2.

O delih inozemcev, katera so izšla v nemškem cesarstvu, in pa o še ne na svetlobo danih delih državljanov nemškega cesarstva se ta zakon, ako se dodeljuje vzajemnost, uporablja takó, da varstvo ne traja dlje, kakor v nemškem cesarstvu samem.

Za druga dela veljá varstvo po vsebini državnih pogodeb.

§. 3.

Stvariteljska pravica se nanaša na delo kot celoto in pa na njegove dele.

§. 4.

Za dela slovstva ali umetnosti naj se po zmislu tega zakona štejejo:

1. Knjige, brošure, časniki, zbirke pisem in vsa drugačna književna dela s polja slovstvenega;

2. dramatična, dramatično-muzikalna in horeografična dela (gledališka dela);

3. slovstvenim namenom služeče risanfne, podobne, črteži, karte, plastične predstave in očrti te vrste, ako jih po njih odmeni ni šteti med umetnostna dela;

4. predavanja v vzpodbujbo pobožnosti, v podučilo in v zabavo;

5. dela glasbe z besedilom ali brez besedila;

6. dela obrazovalnih umetnosti, kakor so: slike, risanfne, črteži in načrti za arhitektonska dela, potem rézi, lesorézi in vsi drugi izdelki grafične umetnosti; dela kiparstva, vrezovalstva in medaljarstva in drugačna plastična umetnostna dela. Izvzeta so vendar dela stavbne umetnosti.

Za dela fotografije je po zmislu tega zakona šteti vse izdelke, pri katerih narejanju se je fotografično postopanje rabilo kot potrebno pomagalo.

§. 5.

Zakoni, ukazi in javni spisi, dalje govori in predavanja, ki so se govorili pri obravnavah ali zborih v javnih stvarih, so izključeni od varstva stvariteljske pravice.

Isto veljá o opravičnih oglasih, izjavah in podučilih o rabi, ki se izdelkom obrtnosti pridevajo

v podučilo odjemnikov, potem o proizvodih novinarstva, ki naj služijo samó in edino potrebščinam domačega življenja.

Prav tako niso na izdelkih obrtnosti zakonito nameščeni posnetki dél obrazovalnih umetnosti s pričujočim zakonom zavarovani proti nadaljnemu posnemanju na takih izdelkih.

§. 6.

Za izašlo veljá kako delo onega dné, katerega je zakonito izšlo, to je, katerega se je z voljo vpravičenca pričelo širiti.

Glasbeno in pa gledališko delo veljá že onega dné, da je izšlo, katerega se je prvič zakonito javno predstavljalo; delo obrazovalnih umetnosti ali fotografije že onega dné, katerega se je delo samo ali pa njega posnetek ali razmnožek prvič zakonito javno razstavil.

Pav tako se kraj, kjer je delo izšlo, presoja po spredaj stoječih določilih. Dela, katera so ob istem času izšla v ozemlju veljavnosti tega zakona in pa zunaj njega, veljajo, da so izšla v tem ozemlju.

§. 7.

Na delih, katera je naredilo več oseb vkupe, pristoji stvoriteljska pravica vsem sostvoriteljem vkupe in nerazdelno. O delu (zlasti gledé izdaje, posnetkov, predstave) morejo razpolagati samo porazumno; vendar je vsaka od njih vpravičena, po sodišču preganjati poseganje v skupno pravico.

O prenosu vsaki osebi pristoječega deleža stvoriteljske pravice veljá §. 15. in §. 16., odstavek 1.

§. 8.

Del pak, katera, dasi so narejena iz različnih prispevkov raznih sodelovavcev, predstavljajo vendar enotno celoto, se drži dvojna stvoriteljska pravica; na celoti gré ona izdatelju, na posameznih prispevkih pa njih stvoriteljem.

Ti so vendar, ako napravijo posebne izdaje, dolžni, povedati delo, v katerem je njih prispevek izšel.

§. 9.

O prispevkih, ki so v varstvu stvoriteljskega prava ter so izšli v občasnih (perijodičnih) delih,

kakor so: časniki, zabavniki (almanahi), koledarji, smé stvoritelj, ako se ni dogovorilo nič drugega, brez privolila izdateljevega, in če tak ni povedan, založnikovega, še le po dveh letih potem, ko so izšli, razpolagati drugači.

§. 10.

Za stvoritelja dela, ki je izšlo, veljá, dokler se nasprotno ne dokaže, oni, čegar pravo imé se je kot imé stvoritelja povedalo, kadar je izšlo.

Kadar je delo izšlo s širjenjem razmnožkov ali posnetkov, tedaj mora biti ime povedano na naslovnem listu, pod posvetilom ali predgovorom ali na koncu dela, pri delih, ki so narejena iz prispevkov več sodelavcev, pa na vrhu ali na koncu vsakega prispevka. Pri delih obrazovalnih umetnosti in pa pri delih fotografije zadostuje, povedati ime na delu samem ali na kartonu, na katerem je delo pritrjeno.

Kadar je delo izšlo po javni predstavi, tedaj se je moralo povedati imé, ko se je oglasila prva predstava.

Ako je delo izšlo po javni razstavi, mora biti ime povedano na delu samem ali pa na kartonu, na katerem je pritrjeno.

§. 11.

Dela, katera niso izšla pod pravim imenom stvoritelja, veljajo za dela anonimna ali psevdonimna (brez iména ali z izmišljenim imenom). Pri teh ima izdatelj, ali če tak ni povedan, založnik pravico, po-
tezati se za pravice, ki gredó stvoritelju.

§. 12.

Pri obrtoma narejenih fotografijah gredó prava stvoritelja imetniku obrta.

§. 13.

Pri obrazcih (portretih), kateri se naročé proti plačilu, gredó pravice stvoritelja naročniku, naj si bodo obrazi dela obrazovnih umetnosti ali fotografije.

Pri fotografičnih obrazih je izvrševanje stvoriteljske pravice v vseh slučajih navezano na privolilo predstavljane osebe ali njenih dedičev; izvzeti so fotografični portreti v uradne namene.

§. 14.

Stvoriteljske pravice ne more, dokler ona gré stvoritelju ali njegovim dedičem, zadeti naredba eksekucije ali zagotovila.

Nasproti pak so take naredbe tudi proti stvoritelju in njegovim dedičem pripustne gledé na razmnoške in posnetke že objavljenega dela, kar jih je, potem gledé na dela obrazovalne umetnosti, že dokončane za prodajo, in pa gledé na vse imovinsko-pravne terjatve, pridobljene po stvoriteljski pravici.

§. 15.

Stvoriteljska pravica prehaja na dediče; zapalostna pravica ni pri nji mogoča.

§. 16.

Stvoritelj ali njegov dedič more izvrševanje stvoriteljske pravice s pogodbo ali z naredbo za slučaj smrti deloma ali popolnoma prepustiti drugim.

Tudi gledé nekega določenega dela, katero se bo še le sestavilo, je moči že naprej veljavno razpolagati.

Pogodbo pak, s katero kedo obljubuje prenesti stvoriteljske pravice na svojih bodočih delih sploh ali na neki njih vrsti, je moči po tem zakonu odpovedati vsak čas. Pravica odpovedi, kateri se ni moči odreči, pristoji obema strankama; rok odpovedi znaša eno leto, če se ni morda dogovoril krajši rok.

§. 17.

Kadar se lastnina slovstvenega ali glasbenega dela brezplačno prepusti komu drugemu, tedaj ni brez posebnega dogovora v tem obsežen stvoriteljske pravice prenos. Brezplačna prepustitev pak veljá za prenos stvoriteljske pravice, ako se iz okolnosti ne dá nasprotno posneti.

§. 18.

Kadar se lastnina kakega dela obrazovalnih umetnosti ali fotografije za denar ali brezplačno prepusti komu drugemu, tedaj ni brez posebnega dogovora v tem obsežen prenos pravice posnemanja ali razmnoževanja.

Toda s prenosom razmnoževalnega sredstva (tvorila, ploče, lesene matice) velja tudi pravica razmnoževanja za preneseno.

§. 19.

Lastnik dela ni dolžan, izdati je zastran izvrševanja pravic, ki gredó stvoritelju.

§. 20.

Kadar je kedó delo zastran izdaje ali javne predstave prepustil komu drugemu in se je izdaja ali predstava skozi tri leta opustila brez volje ali krivde stvoritelja, tedaj zadobi ta zopet svojo prvotno pravico, razpolagati z delom. Potem mu je dano na izbiro, ali po vsebini pogodbe zahtevati izpolnitev, oziroma odškodbo, ali pa — ne da bi bil dolžan povrniti že prejeto plačilo — drugači razpolagati s svojim delom.

S pogodbami ni mogoče niti že naprej odreči se temu povratnemu pripadu pravice razpolaganja, niti podaljšati rok.

Določila prvega odstavka se uporabljajo tudi tedaj, kadar se je brez volje ali krivde stvoritelja skozi tri leta opustila novična izdaja razpečanega dela slovstva ali glasbe, ako se ni morda ob sklepanju založne pogodbe izključila naprava novične izdaje.

§. 21.

Kedor nevpravičeno, to je brez privolitja stvoritelja, njegovega pravnega naslednika (§§. 15. — 18.) ali tistega, ki je vpravičen, čuvati pravice stvoriteljeve (§. 11.), o delu vkrene katero s pričujočim zakonom samó in edino stvoritelju pridržano naredbo, tak posega v tuje pravice ter postane odgovoren po méri veljavnih splošnih in pa v tem zakonu obseženih posebnih določil.

§. 22.

Kadar se brez potrebe, osnovane v stvari sami, delu dá oznamenilo, zlasti naslov ali pa vnanja oprava dela, ki je že poprej izšlo, in kadar je to sredstvo pripravno, da se ž njim občinstvo moti gledé istósti del, tedaj gre stvoritelju dela, ki je poprej izšlo, pravica do odškodbe.

Isto veljá, kadar se oznamenilo ali vnanja oprava dela, ki je poprej izšlo, rabi s takó malimi in nerazločnimi premembami, da more občinstvo zapaziti razloček samo s posebno pozornostjo.

Zlasti kadar gré za tekoče ali občasno (periódno) delo, je moči vrhu tega pri kazenskem sodišču (§. 54.) zahtevati, da se prepové nadaljna raba motečega oznamenila ali moteče vnanje oprave.

II. Poglavlje.

Vsebina stvariteljske pravice.

a) Pri delih slovstva.

§. 23.

Stvoriteljska pravica na delih slovstva obsega izključno pravico, delo objavljati, razmnoževati, spečavati in prelagati.

Pri gledaliških delih prihaja k temu še izključna pravica, javno jih predstavljati.

Pri predavanjih obsega stvoriteljska pravica, dokler ona niso zakonito izdana, tudi izključno pravico, javno jih govoriti.

Zakonitih prelog se stvoriteljska pravica drži tako, kakor izvirnih del.

§. 24.

Za poseganje v stvoriteljsko pravico (ponatisek) se mora zlasti šteti:

1. Objava dela, ki še ni izšlo;
2. izdaja zbirke pisem brez privolila stvoritelja pisem ali njegovih dedičev;
3. izdaja posnetka ali obdelave, ki podaje samó tuje delo ali sestavine njegove, a nima svojstva izvirnega dela;
4. nov natisek del, katerega stvoritelj ali pa založnik napravi proti založni pogodbi;
5. ako založnik napravi večé število izvodov kakega dela, kakor mu je dovoljeno.

§. 25.

Za ponatisek se ne more šteti:

1. Dobesedna navedba posameznih mest ali manjših delov kakega dela, ki je izšlo;
2. ako se posamezna dela, ki so izšla, ali posamezni očrti ali risanine iz katerega takega dela v obsegu, opravičenem po namenu, vzprejmejo v večo celoto, kolikor se ta po svoji glavni vsebini kaže kot samostojno znanstveno delo, dalje v zbirke, ki se napravijo iz del več stvoriteljev za rabo v cerkvi, šoli in pri poduku ali v kak slovstven ali umetniški namen. Vendar ne smé izposojeni kos presegati obsega ene tiskane pole v delu, iz katerega je vzet. Izposojevavec je dolžan, povedati stvoritelja ali rabljeni vir;

3. ako se samó pové vsebina dela, ki je izšlo, ali vsebina javno govorjenega predavanja;

4. naprava posameznih razmnožkov, ako se ne namerja njih spečavati;

5. natisek h kakemu glasbenemu delu spada-jočega, že prej objavljenega besedila (teksta), ako se napravi v zvezi z glasbenim delom ali samo z namenom, da se bo rabilo pri predstavi glasbenega dela in se ta določba omeni. Izvzeti so teksti k oratorijem, operam, operetam in igram s petjem.

§. 26.

Ako se natisnejo posamezni članki, telegrami in dnevne novice iz javnih listov, se s tem ne posega v tuje pravice.

Leposlovnih, znanstvenih in strokovnih člankov pak se tudi potem, ko so izšli v kakem javnem listu, drži stvoriteljska pravica, ako je na njih čelu izrečena prepoved ponatiska.

O znanstvenih in strokovnih časnikih se ne uporabljajo spredaj stoječa določila.

§. 27.

Poročila in beležke, zbrane in razmnožene, da se vzprejmó v dnevnik, so v varstvu dotle, dokler jih ne objavi kak za to vpravičen časnik.

§. 28.

Izključna pravica, izdati prelogo dela, katero je zakonito izšlo, gre stvoritelju praviloma samó tedaj, kadar si je on to pravico izrečno pridržal gledé vseh ali nekkih jezikov.

Pridržek mora biti na videž postavljen na naslovnem listu, v predgovoru ali pa na čelu vseh izvodov dela; po preteku treh let od časa, ko se je delo izdalo, izgubi svojo moč gledé onih jezikov, v katerih pridržana preloga ni izdana popolnoma.

Pri delih, katera izhajajo v oddelkih, se po zmislu tega paragrafa šteje vsak oddelek za posamebno delo.

§. 29.

Brez pridržka ima stvoritelj izključno pravico, izdati prelogo:

1. dokler delo še ni zakonito izdano;
2. ako je delo najprej zakonito izdano v kakem mrtvem jeziku, gledé preloge v žive jezike;

3. ako je delo ob istem času zakonito izdano v različnih jezikih, gledé preloge v enega teh jezikov.

§. 30.

Javna predstava gledališkega dela sega v stvariteljsko pravico, tudi če se tedaj, ko je delo izšlo, ni izrekel pridržek pravice do javne predstave; dalje če se predstavlja nezakonita obdelava ali preloga.

b) Pri delih glasbe.

§. 31.

Stvoriteljska pravica na delih glasbe obsega izključno pravico, delo objavljati, razmnoževati, spečavati in javno predstavljati.

§. 32.

Za poseganje v stvariteljsko pravico se mora zlasti šteti:

1. izdaja izpiskov, *potpourris*-ev in *arrangements*-ov;

2. naprava nezakonitih predstav po meri §§. 34. in 35.

Določila §. 24. se zmislooma uporabljajo o glasbenih delih.

§. 33.

Za poseganje v stvariteljsko pravico se ne more šteti:

1. izdaja varijacij, transkripcij, fantazij, *études* in orhestracij, kolikor se one kažejo kot posebna dela glasbe;

2. ako se navedejo posamezna mesta glasbenega dela, ki je izšlo;

3. ako se posamezne kompozicije, ki so izšle, v obsegu, opravičenem po namenu, vzprejmejo v znanstveno, po svoji glavni vsebini samostojno delo; dalje v zbirke del raznih glasbenikov za rabo v šoli, izvzemši zbirke za glasbene šole. Vendar velja dolžnost, povedati stvoritelja ali rabljeni vir;

4. naprava posameznih razmnožkov, ako se ne namerja njih spečavanje.

§. 34.

Izključna pravica, javno predstavljati kako gledališko delo, pristoji brezpogojno stvoritelju.

Pri drugih delih glasbe pristoji ta pravica stvoritelju brezpogojno samó dotle, dokler delo ni za-

konito izdano, po tem času pak samó v toliko, kolikor si je pri izdaji dela izrečno pridržal pravico predstave. Pridržek mora biti v vseh izdanih izvodih postavljen naj videž na naslovnem listu ali na čelu dela.

§. 35.

Pravica predstave se rázteza tudi na vse stvoritelju v izdajo pridržane obdelave glasbenega dela, katere je napravil ali dal napraviti stvoritelj, in katere so, ako se je obdelava zakonito izdala, izšle s pridržkom pravice predstave.

Obdelave, katerih ni napravil ali dal napraviti stvoritelj, se morejo predstavljati svobodno, ako je izšlo glasbeno delo ali njegova zakonita obdelava.

§. 36.

Narejanje in javna raba priprav (instrumentov) za mehanično ponavljanje glasbenih del ne sega v glasbeno stvariteljsko pravico.

c) Pri delih obrazovalnih umetnosti.

§. 37.

Stvoriteljska pravica na delih obrazovalnih umetnosti obsega izključno pravico, delo objavljati, posnemati in posnemke spečavati.

Stvoritelj dela, ki je nastalo po zakonitem posnemanju dela obrazovalnih umetnosti, ima na njem stvariteljsko pravico tako, kakor na izvirnem delu, ako se je posnemanje izvršilo po drugačnem umetnostnem ravnanju, kakor onem, katero je uporabljal stvoritelj izvirnega dela. Posnemanje zakonitega posnetka pak potrebuje tudi odobrila stvoritelja izvirnega dela.

§. 38.

Za poseganje v stvariteljsko pravico je zlasti šteti posnemanje izvirnega dela, tudi če se

1. vrši po drugačnem ravnanju, kakor je ono, katero je uporabljal stvoritelj;

2. ne vrši neposredno po izvirnem delu, ampak posredno po kakem posnetku njegovem;

3. namesti na delu stavbne umetnosti ali obrtnosti.

Določila §. 24. se zmislooma uporabljajo o delih obrazovalnih umetnosti.

§. 39.

Za poseganje v stvariteljsko pravico se ne more šteti:

1. naprava novega dela, ako se svobodno uporablja delo obrazovalnih umetelnosti;

2. narejanje posameznih posnetkov, ako se ne namerja njih obrtno spečavanje, torej zlasti narejanje posameznih kopij dela obrazovalnih umetelnosti, katere se napravijo brez tega namena. Vendar je prepovedano, posnetek oznamenjati z imenom ali znamenilom (signaturo) stvaritelja izvirnega dela;

3. posnemanje dela slikarske ali grafične umetelnosti po plastični umetelnosti in narobe;

4. posnemanje del obrazovalnih umetelnosti, ki se stalno nahajajo na krajih, služočih javnemu prometu, izvzemši posnemanje del plastike po plastiki;

5. ako se posnetki posameznih del obrazovalnih umetelnosti, ki so izšla, samo v pojasnilo teksta vzprejmejo v kako književno delo, če se to poslednje pokaže kot glavna stvar. Vendar velja dolžnost, povedati stvaritelja izvirnega dela ali rabljeni vir.

d) Pri delih fotografije.

§. 40.

Stvariteljska pravica na delih fotografije obsega izključno pravico, delo objavljati, po fotografičnem potu (§. 4.) razmnoževati in razmnožke spečavati.

Dél fotografije, ki so izšla, izvzemši obraze (portrete), se stvariteljska pravica drži samo tedaj, kadar je na vsakem zakonitem razmnožku ali na kartonu, na katerem je razmnožek pritrjen, na videž postavljeno:

1. ime, oziroma firma, dalje bivališče stvaritelja ali založnika;

2. koledarsko leto, v katerem je delo izšlo.

§. 41.

Za poseganje v stvariteljsko pravico se ne more šteti:

1. narejanje posameznih razmnožkov, ako se ne namerja njih spečavanje;

2. ako se razmnožki posameznih izašlih fotografij vzprejmejo samó za pojasnilo teksta v kako književno delo, če se to poslednje pokaže kot glavna stvar. Vendar velja dolžnost, povedati stvaritelja izvirnega dela ali rabljeni vir.

§. 42.

Spredaj stoječa določila se ne uporabljajo o takih delih fotografije, s katerimi je po določilih, za to veljavnih, ravhati kakor z razmnožki ali posnetki še v varstvu stoječih del slovstva ali umetelnosti ali kakor s sestavinami še v varstvu stoječih slovstvenih del.

III. Poglavje.

Trajna doba stvariteljske pravice.

§. 43.

Stvariteljska pravica na delih slovstva in umetelnosti neha praviloma trideset let po smrti stvaritelja.

Pri ostalinskih delih, ki so izšla v poslednjih petih letih dobe obrambe, neha stvariteljska pravica pet let potem, ko so izšla.

Pri delu, narejenem po več osebah vkupe (§. 7.), neha stvariteljska pravica trideset let po smrti onega sostvoritelja, ki je preživel vse ostale. Ako pravica sostvoritelja neha prej, prehaja njegov delež stvariteljske pravice na ostale sostvoritelje.

§. 44.

Stvariteljska pravica na delih slovstva in umetelnosti, ki so izšla anonimno ali psevdonimno (brez imena ali z izmišljenim imenom), neha trideset let potem, ko je delo izšlo.

Stvoritelj in ž njegovim privolilom tudi njegov pravni naslednik ima vendar pravico, v tem roku zglositi pravo ime stvaritelja, da se vpiše v javni stvariteljski register, ki ga piše trgovinsko ministerstvo; s tem se doseže doba obrambe po §. 43.

Vpisi se izvršujejo, ne da bi se preskuševala vpravičenost zglositelja in resničnost zglašenih stvari; razglašajo se javno.

Za vsak vpis je plačati državnemu zakladu pristojbino, katere višina se določuje ukazoma.

§. 45.

Pri delih, ki sestojé iz različnih prispevkov različnih sodelovavcev, se za posamezne prispevke veljavna doba obrambe odmerja po §§. 43. in 44.

§. 46.

Pri delih, katera so izdana po oblastvih, združbah, učiliščih in javnih zavodih, po društvih in družbah, neha stvoriteljska pravica izdatelja (§. 8.) trideset let potem, ko je delo izšlo.

§. 47.

Izključna pravica, izdati preloge, neha pet let po zakoniti izdaji pridržane preloge (§. 28.); v slučaju §. 29., št. 3. pet let po izdaji izvirnika.

§. 48.

Stvoriteljska pravica na delih fotografije neha deset let potem, ko je nastala matica, napravljena neposredno po izvirniku.

Ako je delo izšlo med to dobo, neha stvoriteljska pravica deset let potem, ko je izšlo.

§. 49.

Pri delih, ki izhajajo v več oddelkih, se doba obrambe preračunja po času, v katerem je kak oddelek izšel.

Kadar pak oddelki obravnavajo eno edino nalogo ter jih je torej šteti za zvezane med seboj, tedaj se trajna doba obrambe ravná po času, ko je izšel poslednji oddelek.

Kadar je pak med izdajo posameznih zaporedoma izhajajočih oddelkov pretekel presledek več kakor treh let, tedaj je pred presledkom in po presledku izdane oddelke šteti za posebna dela.

§. 50.

Kadar se preračunajo zakonite dobe obrambe in pridržka, zlasti dobe §§. 9., 43. do 49., tedaj se ne smé všteti koledarsko leto, v katerem je nastopil dogodek, ki je merodajen za pričetek roka.

IV. Poglavje.

Obramba stvoriteljske pravice.

§. 51.

Kedor vedoma posega (§. 21.) v stvoriteljsko pravico ali vedoma za denar širi proizvode takega poseganja, tak zakrivi pregrešek ter se kaznuje z globo 100 gl. do 2000 gl. ali z zaporom od enega do šestih mesecev.

§. 52.

Prestopek zakrivi:

1. kedor proti dolžnosti, ki mu jo ta zakon nalaga, opusti, povedati stvoritelja ali vir, od koder je kaj vzel;

2. kedor posamezno kopijo kekega dela obrazovalne umetnosti oznameni z imenom ali znamenilom (signaturo) stvoritelja izvirnikovega;

3. kedor o fotografisnem obrazu (portretu) vkrene kako pod stvoriteljsko pravico spadajočo naredbo brez privolila predstavljane osebe ali njenih dedičev;

4. kedor nadalje uporablja oznamenilo, naslov ali vnaj opravo kekega dela, ko mu je sodišče to že prepovedalo.

Kazen je odmerjati z globo od 5 do 100 gl.

§. 53.

Kedor z namenom varanja opremi tuje delo s svojim imenom ali svoje delo z imenom koga drugega za to, da bi je spravil v promet, ali kedor vedoma spravlja tako delo v promet, tak zakrivi, tudi če ne posega v stvoriteljsko pravico, pregrešek, kolikor ne obveljajo stroža določila kazenskega zakona.

Ta pogrešek zakrivi tudi, kedor v enakem namenu opravi lažnjivo zglasilo za javni stvoriteljski register.

Kazen pregrešku je 100 gl. do 2000 gl. v denarju ali zapor od enega do šestih mesecev.

§. 54.

Za postopanje o prestopkih, oznamenjenih v §. 52., so poklicana sodišča, ki so pristojna v tiskovnih stvaréh.

V §. 22., odstavku 3. omenjeno prepoved je zahtevati pri okrajnem sodišču v tiskovnih stvaréh.

§. 55.

V §§. 51. in 52. oznamenjena kazniva dejanja se preganjajo samó na zahtevo poškodovanca.

§. 56.

Kadar se obsoja zastran pregreška po §. 51., tedaj je na zahtevo poškodovanca prisoditi, da naj zapadejo vsi pri komur koli se nahajajoči, za spečavanje namenjeni razmnožki in posnetki in da naj se razmeče tiskovni stavek; dalje je izreči, da naj se za

krivično razmnožbo in posnémo izključno namenjene priprave (odtiski, odlivki, ploče, kameni in oblike) naredé nerabne za ta namen. Kadar bi se kaj predstavljalo brez pravice, tedaj je moči izreči, da naj zapadejo rokopisi, knjige besedilnice, partiture in uloge.

Isto se more uradoma ukazati pri obsodbi zastran ponarejenega imena (§. 53.).

Kadar je samo neki del dela šteti za krivičen razmnožek ali posnetek, tedaj se omenjene naredbe omejujejo na ta del.

§. 57.

Kadar se obsoja zastran pregreška po §. 51., tedaj naj kazensko sodišče na zahtevo poškodovanca poleg kazni prisoja tudi odškodbo, kolikor je po posledkih kazenskega postopanja mogoče, zanesljivo presoditi po zasebnem pravu idoče zahtevke. Odškodba ne obsegaj samo právišnje odmene in nadomestka izgubljenega dobička, ampak poleg tega naj se po svobodnem, na oceno vseh okolnosti se ozirajočem prevdarku sodišča prisodi poškodovancu primerna vsota denarja za prestane žalitve ali drugačne osebné škode.

Proti izreku o zahtevku odškodbe je dovoljen obema strankama vzklic.

§. 58.

Poškodovancu je prisoditi tudi oblast, da obsodbo na stroške krivca javno dá na znanje. Način oznanila in rok zanje je določiti v sodbi, oziraje se na predloge poškodovanca.

§. 59.

Poškodovanec ima pravico, da še pred izrekom kazenske razsodbe zastran pregreška po §. 51. zahteva zasego ali shrambo v §. 56. oznamenjenih predmetov in pa potrebne naredbe v to, da se za brani storitev ali ponovitev kaznivega dejanja.

O ti zahtevi naj kazensko sodišče razsoja takoj; na voljo mu je dano, zahtevane naredbe dovoliti samo proti varščini.

§. 60.

Neodvisno od pričetka kazenskega postopanja pristoji stvoritelju pravica, zahtevati pri civilnem

sodniku po zmislu §. 57. odškodbo od vsakega, kateri je krivno poseganje (§. 21.) zakrivil, in ravno takó od vseh oseb, kateri po krivici za denar širijo krivične razmnožke ali posnetke.

§. 61.

Dalje ima on pravico, pri civilnem sodniku tožiti za priznavo svoje stvoriteljske pravice in pa za opust vsakoršnega poseganja, in celo če toženca ne zadene nobena krivda, zahtevati od njega, da mu izroči, za kolikor je obogatel; tudi v tem slučaju more zahtevati, da naj se izrekó v §. 56. oznamenjene naredbe.

§. 62.

Ako se povračilo na podstavi tega zakona zahteva pred civilnim sodnikom, naj ta po svobodnem prevdarku, ozirajočem se na oceno vseh okolnosti, razsoja tako o tem, ali je kaj škode, kakor tudi, koliko je je, in tako tudi o tem, ali in za koliko je dotična oseba obogatel.

§. 63.

Vlada je pooblaščena, sestavljati zbore veščakov, kateri so dolžni, na zahtevo sodišč oddajati svoje mnenje v stvaréh stvoriteljske pravice.

Sestava zborov veščakov in njih opravični red naj se vravna ukazoma.

V. Poglavje

Končna določila.

§. 64.

V moči ostanejo zakoni in predpisi, kateri vsejajo rabo tiska ter veljajo o izdelkih tiska in pa o javni predstavi, razstavi in spečavanju del.

§. 65.

Pričujoči zakon stopi v moč z dnem, katerega se razglasi. Uporablja se tudi o delih, katera so izšla pred pričetkom njegove veljavnosti; vendar ostanejo za taka dela v moči dosedanje dobe obrambe, ako so daljše.

Prav tako ostanejo dosedanje krajše dobe obrambe za izključno pravico predstave kakega gledališkega dela izjemno merodajne v razmerju stvoritelja k takim gledališčem, katerim je on pred pričetkom veljavnosti tega zakona za denar prepustil pravico predstave na vso dobo obrambe.

§. 66.

Razmnožki in posnetki, kar jih je ob pričetku veljavnosti tega zakona in katerih narejanje do sedaj ni bilo prepovedano, se smejo širiti tudi nadalje.

Prav tako je moči, kar se ob tem času ima priprav za razmnoževanje ali posnemanje (odtiske, odlike, ploče, kamene in oblike), če njih narejanje dosedaj ni bilo prepovedano, v navedeni namen rabiti še v dobi štirih let, računeč od pričetka veljavnosti tega zakona.

Razširjati take razmnožke in posnetke in nadalje rabiti oznamene priprave je pak dovoljeno samo tedaj, kadar se je na prošnjo vdeležene stranke, ki jo je podati v treh mesecih po pričetku veljavnosti pričujočega zakona, sestavil po političnem okrajnem oblastvu kraja, kjer se nahajajo, inventar ter se je na nje udaril poseben pečat.

§. 67.

Pred pričetkom veljavnosti tega zakona zakonito predstavljana muzikalna in gledališka dela se smejo tudi nadalje svobodno predstavljati.

§. 68.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu ministru za pravosodje v porazumu z ostalimi vdeležnimi ministerstvi.

V Mnihovu, dné 26. decembra 1895.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Gautsch s. r.

Gleispach s. r.

Glanz s. r.

198.

Ukaz ministerstva za pravosodje v porazumu z ministerstvom za notranje stvari in trgovino z dné 29. decembra 1895. l.

v izvršilo zakona z dné 26. decembra 1895. l. (Drž. zak. št. 197.), o stvoriteljski pravici na delih slovstva, umetnosti in fotografije.

V izvršilo zakona z dné 26. decembra 1895. l. (Drž. zak. št. 197.) o stvoriteljski (avtorski) pravici na delih slovstva, umetnosti in fotografije se v porazumu z ministerstvom za notranje stvari in trgovino z veljavnostjo od dné razglasitve ukazuje tako-le:

A. Gledé stvoriteljskega registra za anonimno in psevdonimno izašla dela slovstva in umetnosti.

§. 1.

V §. 44. zakona o stvoriteljski pravici predpisani stvoriteljski register (vpisnik), da se v njem postavlja na videž pravo imé stvoritelja dela slovstva in umetnosti, ki je izšlo anonimno ali psevdonimno (brez imena ali z izmišljenim imenom) piše trgovinsko ministerstvo po vzorcu, ki ga je razvideti iz priloge /.

§. 2.

Za vpis pripravna so anonimno ali psevdonimno izašla dela, ako so izšla v domačih deželah ali v nemškem cesarstvu, ali ako so njih stvoritelji avstrijski državljani, ali ako se vpis more zahtevati po vsebini državnih pogodb.

§. 3.

Vpisi v stvoriteljski register se opravljajo na pismeno prošnjo stvoritelja in z njegovim privolilom tudi na prošnjo njegovega pravnega naslednika, a tako, da se sicer ne preskuša vpravičenost zglastelja ali resničnost zglastenih stvari.

§. 4.

Zglasila za stvoriteljski register morajo obse-
gati te-le podatke:

1. Imé, posel, bivališče in državljanstvo stvoritelja;

2. natančno oznamenilo dela in njegove vrste; pri založnih delih zlasti popolni naslov, število oddelkov (zvezkov, snopičev) in strani;

3. način, kako delo izhaja (§. 6. zakona o stvoriteljski pravici);

4. leto in kraj, kedaj in kjer je delo izšlo:

5. psevdonim stvoritelja, oziroma povedba, da je delo izšlo anonimno.

6. ako zglasila ne podaje stvoritelj sam, imé, posel in bivališče zglasitelja.

§. 5.

Vpis se opravi proti plačilu pristojbine petih goldinarjev za vsako posamezno delo, katero je po §. 49. zakona o stvoriteljski pravici šteti za posebno delo. Pristojbino je pri trgovinskem ministerstvu položiti ob enem z zgasilom.

§. 6.

Da se je vpis opravil, o tem izda trgovinsko ministerstvo zglasitelju potrdilo, iz katerega je razvideti vsebino vpisa.

Vpisi se po besedah od časa do časa objavljajo v časniku „Wiener Zeitung“ tako, da se v enem koledarskem letu opravljena zgasila objavijo najkasneje v januarju nastopnega leta.

§. 7.

Vsak sme pogledati v stvoriteljski vpisnik in proti plačilu kolkovnine, kar je gre za to, zahtevati izdatek uradoma potrjenih prepisov iz njega, in pa spričevalo, da nekega določenega vpisa ni v registru.

§. 8.

Potrdila zglasitev in pa potrjeni prepisi in potrjena spričevala iz stvoriteljskega registra se podpisujejo po poročevalcu in uradniku trgovinskega ministra, kateremu je naloženo vodstvo registra, ter se opremljajo z uradnim pečatom.

B. Gledé na napravo inventarja in opečatbo razmnožkov in posnetkov del slovstva, umetnosti in fotografije, potem priprav za razmnožbo in posnemanje takih del.

§. 9.

Naprava v §. 66. zakona o stvoriteljski pravici omenjenega inventarja o razmnožkih in posnetkih

del slovstva, umetnosti in fotografije, potem o pravih za razmnoževanje in posnemanje takih del, in pa opečatba teh predmetov naj se na pismeno prošnjo vdeležene stranke izvrši po političnem okrajnem oblastvu tistega kraja, kjer so dotični predmeti.

§. 10.

Z zgasilom mora stranka predložiti v dveh izvodih spisek, v katerem naj z oznamenili, ki služijo v poistimbo, posamez in natančno navede predmete, s katerimi je uradoma postopati.

§. 11.

V spisek je moči privzeti vse razmnožke in posnetke, potem vse priprave za razmnoževanje ali posnemanje (odtiske, odlivke, ploče, kamene in oblike), ako so dné 31. decembra 1895. l., katerega zakon o stvoriteljski pravici stopi v moč, že narejene in ako njih narejanje dosedaj ni bilo prepovedano.

Vdeleženim strankam je sicer dano na voljo, zglasiti tudi kasneje narejene razmnožke in posnetke, a to samó tedaj, kadar so bile za narejo teh izvodov rabljene priprave po zmislu določil tega ukaza vzprejete v inventar ter opečatene.

§. 12.

Politično okrajno oblastvo, kateremu se zgasilu podaje, naj se prepriča o resničnosti predloženega spiska ter naj preskusi, ali spisek vsebuje v §. 11. vkrenjenim ukazilom. Predmete, ki so se zglasili proti tem ukazilom, je izbrisati iz spiska.

§. 13.

Razmnožki in posnetki, potem priprave za razmnoževanje ali posnemanje naj oblastvo posamez opečati z uradnim pečatom, katerega je namestiti primerno. En istopis predloženega in ako treba izpravljenega spiska naj shrani oblastvo, drugega pa naj vrne stranki, potrdivši dan predaje.

§. 14.

V prvem odstavku §. 11. oznamene razmnožke in posnetke, potem priprave za razmnoževanje in posnemanje je zglasiti najkasneje v številu do 30. marca 1896. leta, ako se kedó hoče izogniti pravnim nasledkom, izvirajočim iz §. 66. v zakonu o stvoriteljski pravici.

Zglasitev v drugem odstavku §. 11. označenih razmnožkov in posnetkov je dovoljena tudi po tem času, toda samó z omejitvijo, da se inventar napravi in da se zglašeni razmnožki in posnetki opečatijo najkasneje 30. dné decembra 1899. leta.

§. 15.

Na zakasnela zglasila se ni ozirati in vrniti jih je strankam kot nesposobna, da se ž njimi uradno ravna.

C. Gledé na zbore veščakov.

§. 16.

Sestava zborov veščakov in njih opravljeni red
se pravna posebe.

Badeni s. r.

Gleispach s. r.

Glanz s. r.

Priloga 1. k §. 1.

Stvoriteljski register

za anonimno ali psevdonimno izašla dela slovstva in umetnosti.

[illegible]

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane,

izhaja v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26., tudi leta 1896. v nemškem, italijanskem, češkem, poljskem, maloruskem, slovenskem, hrvaškem in rumunskem jeziku.

Naročnina Državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za vse leto 1896. za en izvod — bodi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 3 gl.

Naročevati se je v založbi c. k. dvorne in državne tiskarnice na Dunaju, I. okraj, Singerstrasse št. 26., kjer si je moči naročiti tudi posamezne letnike in kose Državnega zakonika.

Naročilu je ob enem priložiti za nje pripadajoči znesek, ker se Državni zakonik pošilja samó, če se je prej plačala naročnina zanj.

Kadar kedó kupi Državnega zakonika eno celo desetletje ali še več desetletij na enkrat, tedaj stane v nemški izdaji:

Desetletje od l. 1849. vštévši do l. 1858. 25 gl.	Desetletje od l. 1869. vštévši do l. 1878. 16 gl.
„ „ 1859. „ „ 1868. 12 „	„ „ 1879. „ „ 1888. 20 „
Vsa štiri desetletja od l. 1849. vštévši do l. 1888. pa stanejo 60 gl.	

V izdajah drugih jezikov stane:

Desetletje od l. 1870. vštévši do l. 1879. 16 gl.	Desetletje od l. 1880. vštévši do l. 1889. 20 gl.
Desetletji od l. 1870. vštévši do l. 1889. pa staneta 30 gl.	

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo počenši z letom 1896. po teh-le cénah:

Letnik 1849. za 2 gl. 10 kr.	Letnik 1865. za 2 gl. — kr.	Letnik 1881. za 2 gl. 20 kr.
1850. „ 5 „ 25 „	1866. „ 2 „ 20 „	1882. „ 3 „ — „
1851. „ 1 „ 30 „	1867. „ 2 „ — „	1883. „ 2 „ 50 „
1852. „ 2 „ 60 „	1868. „ 2 „ — „	1884. „ 2 „ 50 „
1853. „ 3 „ 15 „	1869. „ 3 „ — „	1885. „ 1 „ 80 „
1854. „ 4 „ 20 „	1870. „ 1 „ 40 „	1886. „ 2 „ 30 „
1855. „ 2 „ 35 „	1871. „ 2 „ — „	1887. „ 2 „ 50 „
1856. „ 2 „ 45 „	1872. „ 3 „ 20 „	1888. „ 4 „ 20 „
1857. „ 2 „ 85 „	1873. „ 3 „ 30 „	1889. „ 3 „ 70 „
1858. „ 2 „ 40 „	1874. „ 2 „ 30 „	1890. „ 2 „ — „
1859. „ 2 „ — „	1875. „ 2 „ — „	1891. „ 3 „ — „
1860. „ 1 „ 70 „	1876. „ 1 „ 50 „	1892. „ 5 „ — „
1861. „ 1 „ 50 „	1877. „ 1 „ — „	1893. „ 3 „ — „
1862. „ 1 „ 40 „	1878. „ 2 „ 30 „	1894. „ 3 „ — „
1863. „ 1 „ 40 „	1879. „ 2 „ 30 „	1895. „ 3 „ 50 „
1864. „ 1 „ 40 „	1880. „ 2 „ 20 „	

Letnik 1895. se bo dobival še le potem, ko se izdasta tudi kazali k dotični jezikovni izdaji.

Letniki 1870. vštévši do 1895. izdaj v ostalih sedmih jezikih se dobivajo po tisti ceni, kakor dotični letniki nemške izdaje.

NB. Tisti kosi Državnega zakonika, kateri naročniku celó niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo (pooglašajo) najdalje v štirih tédnih naravnost pri c. k. dvorni in državni tiskarnici na Dunaju, III., Rennweg št. 16.

Kadar ta rok izteče, tedaj se bodo kosi Državnega zakonika izročevali samo proti plačilu prodajne cene (po kateri $\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 1 kr.).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki počenši od l. 1849. do 1895., v izdajah ostalih sedmih jezikov pa vsi letniki od leta 1870. vštévši do 1894. popolnoma dopolnjeni, se more ne samó vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole, to je 2 strani, stane 1 kr.) dobivati počenši z letom 1896. iz založbe c. k. dvorne in državne tiskarnice; potemakem je vsakemu moči, dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste vrediti po tvarini.